

Møtedato: 27.03.19
Arkivnr: 19/187

Saksbeh: Intern prosjektstøtte

Mo i Rana, 20.03.2019

Styresak 27-2019 Helgelandssykehuset 2025. Videre arbeid med endelig beslutningsgrunnlag

Styret i Helgelandssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

Styret for Helgelandssykehuset inviteres til å vedta at det gjennomføres:

1. Styreseminar om framtidig fødetilbud i forbindelse med styremøtet 30. april
2. Samfunnsanalyse på alternativer som presenteres i styremøtet

Dette gjennomføres før adm. dir. legger fram sitt endelige beslutningsgrunnlag for styret.

Formålet med saken er:

1. Å få avklart hvorvidt styret ønsker at det skal gjennomføres et eget styreseminar om fødetilbudet.
2. Å få avklart om hvorvidt styret ønsker at det skal gjennomføres en samfunnsanalyse.
3. Å beskrive hvordan adm. dir. vil bygge opp det endelige beslutningsgrunnlaget og hva som vil ligge til grunn for den endelige tilrådingen.

I styremøtet vil det bli gitt en nærmere orientering om:

- Høringsrapporten v/Christian Brødreskift, Sykehusbygg
- Ressursgruppas endelige rapport v/Helge Torgersen og Aud Tennøy
- Alternativskillende økonomisk analyse v/Jan Erik Tveiten, Deloitte

Bakgrunn/Sammendrag:

Eget seminar om fødetilbudet

For at styret skal få et best mulig beslutningsgrunnlag er det avgjørende at alle viktige elementer er tilstrekkelig belyst. I styremøtet 26. februar kom spørsmålet om et eget styreseminar om fødetilbudet. Flere av høringsinstansene har også etterlyst en grundigere behandling av dette spørsmålet. Adm. dir. mener spørsmålet rundt fødetilbudet i en ny

sykehusstruktur fortjener like stor oppmerksomhet som andre tema og foreslår derfor et seminar i tilknytning til styremøtet 30. april. Det vil sikre et enda bedre beslutningsgrunnlag. Dette vil få konsekvenser for framdriftsplanen.

Samfunnsanalyse

I styresak 69/2018 forutsetter Helse Nord at det gjøres en konsekvensutredning før det tas beslutning om struktur og lokalisering. I styresak 22-2019/5 viser Helse Nord til to ulike måter dette kan gjøres på – enten i form av en konsekvensutredning i tråd med plan- og bygningsloven, slik det ble gjort i Helse Møre og Romsdal (etter beslutning om struktur), eller i form av en samfunnsanalyse slik Sykehuset Innlandet har gjort det (før beslutning om struktur og lokalisasjon).

Flere høringsinstanser, deriblant Nordland fylkeskommune, har i sin høringsuttalelse bedt om at det gjøres en grundigere analyse av de samfunnsmessige konsekvensene rundt de ulike modellene før det blir tatt en beslutning. COWI, som hadde ansvaret for å kvalitetssikre ressursgruppas foreløpige rapport, peker på nødvendigheten av samfunnsøkonomiske betraktninger og kartlegging av samfunnsmessige virkninger. Ressursgruppens endelige rapport inneholder to alternativer foruten 0-alternativet. Gruppen anbefaler ett stort sykehus på Helgeland i kombinasjon med DMS. Flertallet i ressursgruppa anbefaler Mo i Rana som lokalisering, alternativt Sandnessjøen. Ett av gruppas åtte medlemmer anbefaler Sandnessjøen. Helse Nord har opprettholdt mandatet som sier at tosykehusmodellen fortsatt er med.

Med bakgrunn i disse innspillene foreslår adm. dir. at det gjennomføres en samfunnsanalyse der følgende inngår:

- Belyse de samfunnsmessige konsekvenser for regionsentrene ved nyetablering, økning, reduksjon og avvikling av pasienttilbudet. Dette gjelder særlig for de kommuner som potensielt mister sykehus og arbeidsplasser med de ringvirkninger det får for lokalsamfunnene. Slike forhold kan også få betydning for attraktivitet og rekruttering av eksempelvis helsepersonell.
- Beskrive mulige avbøtende tiltak for de kommunene som eventuelt påføres store negative konsekvenser ved nedleggelse av sykehus.

Tidligfaseveilederens kapittel 6 vil fungere som en sjekklister i en slik samfunnsanalyse. Veilederen sier:

.....en evaluering og utsjekking av overordnede statlige, regionale og sykehusfaglige føringer og retningslinjer til lokalisering av sykehusbygg.

Følgende kriterier og underlag bør legges til grunn for valg av lokalisering:

- Reisetidsanalyser (reisetid og reismengde)
- Tilgjengelighet (offentlig og sosial infrastruktur)
- Rekruttering
- Kostnadsanalyser og økonomiske effekter

- Reguleringsmessige forhold
- Vurdering i forhold til statlig arealpolitikk
- Risikovurderinger
- Miljø- og klimakonsekvenser av lokaliseringen
- Samfunnseffekter av vesentlig betydning ut over de som framkommer ovenfor

Det anbefales at oppdraget med en samfunnsanalyse legges ut som en åpen anbudskonkurranse. Det vil gi et rikt tilfang av relevante fagmiljø å velge mellom.

Sykehusbygg anslår at en samfunnsanalyse slik den er skissert her vil ta mellom tre og fire måneder å gjennomføre, ekskl. konkurranse og karenstid. Analysen vil følgelig få konsekvenser for framdriftsplanen. Dersom styret vedtar at det skal gjennomføres en samfunnsanalyse vil endelig beslutningsgrunnlag først kunne legges fram for styret i oktober/november 2019, ikke i april som planlagt. Kostnadene knyttet til en samfunnsanalyse vil bli betydelige.

Konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven vil bli gjennomført når beslutning om struktur og lokalisering er gjort.

Oppbygging av endelig beslutningsgrunnlag

Her beskriver vi hvordan den endelige styresaken skal bygges opp, og hvilket kildemateriale adm. dir. legger til grunn. (Pkt. 7. Samfunnsanalyse iverksettes etter ev. vedtak i styret i Helgelandssykehuset.)

Styresaken bygges opp rundt følgende dokumentasjon:

1. Ressursgruppas endelige rapport
2. Høringsrapporten
3. Ni (sju) punkter styret har bedt om ytterligere vurderinger av. Her inngår styreseminarene 30. januar, 26. februar og 27. mars (fødeseminar 30. april)
4. Innhentet dokumentasjon fra kommunene på Helgeland (strategiske planer for helse- og omsorgssektoren samt rekrutteringsplaner)
5. Innhentet dokumentasjon fra andre helseforetak
6. Alternativskillende økonomisk analyse/bæreevneanalyse
7. Samfunnsanalyse

Ressursgruppas rapport og høringsrapport

Ressursgruppas endelige rapport vil være et viktig dokument i oppbygginga av det endelige beslutningsgrunnlaget. Sykehusbygg har levert en høringsrapport, og adm. dir. gjør også en selvstendig oppsummering og vurdering av det som har kommet inn via høringen.

Styrets ni punkter - styreseminarene og informasjon fra andre foretak

I styresak 100/2018 vedtok styret det endelige beslutningsgrunnlaget skal inneholde ytterligere vurderinger rundt ni ulike tema, eksempelvis innhold i DMS, fødetilbud og

psykisk helsevern. I styresak 5/2019 anbefaler adm.dir. at enkelte av disse punktene slås sammen, slik at det totalt er sju punkter som skal drøftes.

Styreseminarene som har vært arrangert i perioden januar-mars har gitt adm.dir. verdifulle innspill til samtlige av punktene - utover det som ligger i ressursgruppas rapport. Som eksempel vil punktet som omhandler DMS ta utgangspunkt i seminaret 30. januar. Adm.dir. vil beskrive og drøfte ulike DMS-modeller som kan være aktuelle for Helgeland.

Kommunale planverk

Gjennomgang av kommunenes strategiske planer for helse- og omsorgssektoren og rekrutteringsplaner har gitt økt innsikt i situasjonen kommunene står i og har avdekket styrker og svakheter i et samhandlingsperspektiv. Styresaken vil beskrive hvordan foretaket, i nært samarbeid med kommunene, kan videreutvikle samarbeidet mellom nivåene for å utnytte ressursene til beste for pasienten. Viktige områder vil være oppgaveglidning, teknologi, utdanning og rekruttering. Samhandlingsperspektivet vil være sentralt i drøftingen av DMS-tilbudet.

Informasjon fra andre helseforetak

Informasjon innhentet fra andre helseforetak vil være et supplement til det som har kommet fram i styreseminarene. Det er nyttig å se hvordan f.eks. Finnmark og Helse Midt har løst mange av de samme utfordringene som Helgelandssykehuset har når det gjelder prehospitaltjenester, desentraliserte tilbud og bruk av teknologiske løsninger. Nye samarbeidsformer og nye tjenester vil kunne løse mange av de utfordringene helseforetakene har.

Bæreevneanalysen

Deloitte har gjennomført en bæreevneanalyse som ble presentert for styret 24. oktober 2018. Analysen viste hva som er foretakets økonomiske bærekraft.

Alternativskillende økonomisk analyse

Den alternativskillende økonomiske analysen utført av Sykehusbygg og Deloitte er en viktig del av prosjektinnrammingen. Analysen viser hva de ulike løsningene for struktur og lokalisering vil kreve, både i form av investeringer og framtidige driftsutgifter. Dette inkluderer både nybygg og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse.

Mo i Rana,

Hulda Gunnlaugsdottir
Adm. direktør

Vedlegg 1: Rapport fra ekstern ressursgruppe

Vedlegg 2: Høringsrapport